

Binnenland

ter. De Stichting is gevestigd te Oss. Het voorlopige correspondentie-adres van de Stichting is Bergweg 6, te Nijmegen.

J. SCHREINEMAKERS DOCENT AANDE UNIVERSITEIT VAN PAVIA

Door middel van een van veel waardering getuigende persmededeling bereikt ons het bericht dat coll. J. SCHREINEMAKERS te Sittard in het afgelopen jaar ook in Italië aan verscheidene tandheelkundige instituten cursussen heeft gegeven met betrekking tot zijn methode voor de vervaardiging van met name een retentie bezittende onderprothese. Deze cursussen hebben een dusdanig grote belangstelling ondervonden dat, als gevolg daarvan, coll. SCHREINEMAKERS is benoemd tot „Docente” aan de Universiteit van Pavia, de oudste van Italië, om onderwijs te geven in de volledige tandvervangning.

Onze gelukwens met deze benoeming zij hieraan toegevoegd.

STICHTING WETENSCHAPPELIJK STUDENTEN-CONGRES

Rectificatie

Eerst dezer dagen ontving de redactie mededeling van wijzigingen in het programma van bovengenoemd congres, dat in een vorige aflevering was aangekondigd. (pag. 318, april 1964). Daarom kan thans pas ter kennis worden gebracht dat de voordrachten en demonstraties te Groningen en Nijmegen komen te vervallen. Inplaats daarvan worden demonstraties, o.a. „table-clinics”, te Utrecht gehouden. Voor de overige manifestaties blijft Amsterdam het centrum.

VERENIGINGSVERSLAGEN EN MEDEDELINGEN

REDE VAN DE VOORZITTER DER NED. VERENIGING VAN TANDARTSEN, PROF. J. G. DE BOER, UITGESPROKEN OP DE VOORJAARSVERGADERING OP 10 APRIL 1964

Dames en Heren,

Slechts bij bijzondere gelegenheden pleegt de Voorzitter van de Nederlandse Vereniging van Tandartsen een rede uit te spreken. Uw bestuur heeft gemeend, dat het 60-jarig bestaan van de Vereniging belangrijk genoeg is om deze vergadering een bijzonder karakter te verlenen, door in het programma een toespraak op te nemen.

Wie de vrees koestert, dat ik een nauwgezet historisch overzicht zal geven van groei en bloei van de Vereniging, kan ik de geruststellende mededeling doen dat ik uit de geschiedenis van onze Vereniging slechts enkele belangrijke punten zal noemen en verder zal volstaan met de vermelding van enige feiten waaruit, door vergelijking met huidige toestanden en omstandigheden, enkele aspecten van de ontwikkeling van onze Vereniging kunnen worden belicht. Tot Uw verdere geruststelling kan ik U mededelen dat ik

me niets zal aantrekken van de boosaardige opzet van onze secretaris U en mij met een rede van een half uur op te schepen. Wat ik U te zeggen heb, kan en zal ik in de tijd van een kwartier doen.

Tot oprichting van een Vereniging werd besloten op zondag 24 januari 1904. Op deze dag had een vergadering plaats in het Haagsche Koffiehuis in Utrecht „met het doel, een vereniging te stichten van Tandartsen, die in hoofdzaak hunne opleiding hadden genoten aan het Tandheelkundig Instituut te Utrecht”.

De Vereniging kreeg de naam: „Vereniging van Nederlandsche Tandartsen” en stelde zich ten doel:

1. Het behartigen der belangen harer leden als Tandheelkundigen.
2. Het beoefenen en bevorderen der Tandheelkundige wetenschap.

Op een volgende vergadering, eveneens in Utrecht, werd een inmiddels samengesteld reglement aangenomen, zodat de dag van *die* vergadering, 1 mei 1904, als stichtingsdatum van de Vereniging van Nederlandsche Tandartsen moet worden beschouwd. Op deze datum bedroeg het ledental 17.

Aldus lezen wij in het ter gelegenheid van het tweede lustrum uitgegeven overzicht, samengesteld door de in 1910 opgetreden secretaris, J. A. SALOMONS. Dat het boekje getiteld: Statuten en huishoudelijk reglement der Nederlandsche Vereniging van Tandartsen, als oprichtingsdatum vermeldt 1 juli 1904, een datum waarop volgens het verslag van collega SALOMONS geen vergadering plaats had, is een feit dat een nader onderzoek behoeft.

Van de beide doelstellingen, die het oprichtingsreglement vermeldt, is nog slechts de laatste gebleven: het beoefenen en bevorderen der tandheelkundige wetenschap. Het behartigen der belangen harer leden als Tandheelkundigen rekent onze Vereniging sinds lang niet meer tot haar taak, hetgeen alleszins begrijpelijk is, daar wij geen tandheelkundigen meer zijn, sinds in een onbewaakt ogenblik deze kwalifikatie werd overgedragen aan de leden van een andere groep. Wij mogen ons gelukkig prijzen en dankbaar zijn, dat de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, in 1914 opgericht, de taak onze belangen te behartigen, van de Vereniging heeft overgenomen.

De verhouding tot de Zusterverenigingen, het Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap en de Maatschappij, is van den beginne af zeer goed geweest, een feit dat de vermelding waard is, mede omdat het getuigt van de verdraagzaamheid en de bescheidenheid van onze Vereniging. Enerzijds heeft zij, na een zwakke poging in het begin van haar bestaan, er nooit meer naar gestreefd de onaantastbare standing van het exclusieve Genootschap te evenaren of zelfs maar te benaderen, anderzijds heeft zij zich zonder protest laten overvleugelen door haar 10 jaar jongere zuster, die in de loop der jaren, voortdurend de tandheelkunde bevorderend, uitgroeide tot een struise vrouw met veel internationale connecties, maar met veel zorgen aan het hoofd.

De Vereniging is over het algemeen rustig en weinig opvallend haar weg gegaan. Nog altijd is haar doel het beoefenen en bevorderen der tandheelkundige wetenschap. Natuurlijk is ook zij gegroeid. In 1928 bedroeg het ledental reeds 249 en de toenmalige secretaris EDEL kon in zijn jaarverslag melden: „De verheugende werkkraft der leden, om zich in de verschillende tandheelkundige onderdelen in te werken, geeft steeds meer sprekers op de verschillende programma's, zodat deze wel eens dreigen overbelast te worden”.

Wie zou menen hieruit de conclusie te mogen trekken, dat bij het huidige ledental van 850, het bestuur slechts volgnummers behoeft uit te geven ter samenstelling van de we-

tenschappelijke programma's, komt bedrogen uit. Is blijkbaar de animo om achter de kathedre te gaan staan in belangrijke mate afgenomen, vóór dit meubel wordt het gedrang steeds groter. Dat dit geen verschijnsel van de laatste tijd is, blijkt uit hetzelfde jaarverslag van 1928, waarin wij kunnen lezen: „Het vergaderingbezoek heeft zich dusdanig uitgebreid, dat het moeilijk wordt allen naar wensch onder te brengen in een geschikt lokaal”. Wij prijzen ons gelukkig, dat moderne hulpmiddelen in staat bleken het toen reeds lang bestaande lokaal waarin wij ons thans bevinden en waaraan wij in de loop van vele jaren verknocht zijn geraakt, voor onze vergaderingen geschikt te maken. Wij vragen ons slechts bezorgd af: hoe lang nog, en waarheen dan?

De Vereniging is altijd gezond en krachtig geweest en voortdurend groeiend, ten teken dat zij steeds, tot op de huidige dag, heeft beantwoord aan de verwachtingen van haar leden ten aanzien van haar doelstelling, de tandheelkundige wetenschap te bevorderen. In de statuten wordt echter ook gesproken van de beoefening der wetenschap. Ik vestig daarop uitdrukkelijk Uw aandacht, in de hoop dat méér leden zich met deze beoefening zullen gaan bezig houden om daarna van achter deze kathedre of een demonstratietafel, óf door middel van het Ned. Tijdschrift voor Tandheelkunde onze wetenschap te helpen bevorderen. Ik moge in dit verband de woorden aanhalen waarmede CHRISTIEN DULLEMOND, het enige vrouwelijke bestuurslid dat onze Vereniging in haar 60-jarig bestaan heeft gehad, haar „verslag van de secretaris” over het jaar 1919 besloot: „... dat de Vereeniging moge groeien en bloeien en vruchten dragen en dat de vrouwen daaraan zullen meewerken”. Een biologisch volkomen verantwoorde wens, die ik nu, 45 jaar later, gaarne overneem.

Sinds vele jaren wordt de Vereniging ter zijde gestaan door de Stichting Wetenschappelijk Tandheelkundige Arbeid, kortweg genoemd W.T.A.

De samenwerking tussen Vereniging en W.T.A. is bijzonder prettig, niet alleen door de grote activiteit van het W.T.A.-bestuur, waarvan de resultaten U allen genoegzaam bekend zijn, maar ook door de schermutselingen die van tijd tot tijd de gemeenschappelijke vergaderingen opfleuren.

Bij deze gelegenheden is het voor het Verenigingsbestuur altijd een geruststellende gedachte dat zij, zo nodig, het W.T.A.-bestuur kan wijzen op artikel 2 van de stichtingsbrief, waarin te lezen staat, dat de Stichting ondergeschikt is aan de Vereniging, een omstandigheid waarmee het W.T.A.-bestuur wel eens moeite blijkt te hebben. Minder goed geïnformeerden denken wel eens dat W.T.A. betekent: Wil Toch Anders.

Ten aanzien van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde bestaat een, althans op het eerste gezicht, merkwaardige bepaling. Artikel I van het huishoudelijk reglement vermeldt, dat zij, die tot de Vereniging willen toetreden, lid moeten zijn van de Maatschappij. Deze éézijdige lidmaatschapsbinding is aan veel kritiek onderhevig geweest en wordt nog steeds door een onbekend, doch ik meen niet gering aantal collega's veroordeeld. In de loop van de tijd is in officiële en minder officiële discussies een grote verscheidenheid van argumenten vóór en tegen deze binding naar voren gebracht. Het spreekt welhaast vanzelf dat ik op dit ogenblik niet te diep op deze delicate kwestie wil ingaan; maar iets zou ik er toch van willen zeggen.

Naar mijn mening behoort, om voor de hand liggende redenen, iedere collega lid te zijn van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, ook al is men het, zoals ik, op meer dan één punt niet eens met het beleid van de Maatschappij. Wie ontevreden is, kan zijn stemgeluid laten horen op de vergaderingen of, zoals ik, thuis blijven en kankeren. Maar wie, alweer zoals ik, voor geen geld een functie in het hoofdbestuur, met al het werk, de tijd, en de zorgen daaraan verbonden, zou willen aan-

vaarden, die heeft niet het recht zich op een afstand te houden of weg te lopen. Het ware te wensen dat wij het zonder lidmaatschapsbinding konden stellen.

Reeds enige malen is in mijn betoog de doelstelling van onze Vereniging ter sprake gekomen. Ik wil daaraan thans meer aandacht wijden, niet alleen omdat in het algemeen gesproken een vereniging haar ontstaan en bestaan aan haar doelstellingen dankt, maar ook en vooral omdat het bij het 12e lustrum niet misplaatst lijkt de vraag onder ogen te zien of onze Vereniging ten volle aan haar doel beantwoordt.

Wie de volle zalen ziet die wij 2 × per jaar trekken, kan slechts tot de conclusie komen dat wij een bloeiende vereniging vormen en zal op grond daarvan geneigd zijn bovenvermelde vraag met een volmondig „ja” te beantwoorden. Onderwerpen wij ons echter aan een eerlijke zelfkritiek dan zullen wij moeten erkennen, dat, hoewel wij zeker niet ontevreden behoeven te zijn, er toch ook geen redenen aanwezig zijn tot een onverdeeld optimisme. Ik moge nog eenmaal vermelden wat volgens artikel 2 der statuten het doel is van onze Vereniging:

Het beoefenen en bevorderen der tandheelkundige wetenschap.

Wetenschap is een moeilijk te definiëren begrip. Laten wij in dit verband onder tandheelkundige wetenschap alles verstaan wat gedekt wordt door de termen wetenschap en techniek, kennis, kunde en kunst, en dat op enigerlei wijze in betrekking staat tot Tandheelkunde in de meest ruime betekenis die aan deze verouderde term kan worden gehecht.

Op dit bijkans onafzienbare terrein kan de Vereniging, kunnen wij allen werkzaam zijn om volgens artikel 3 der statuten het doel van onze Vereniging na te streven door:

- a. het gezamenlijk behandelen van al wat betrekking heeft op de wetenschappelijke beoefening der tandheelkunde;
- b. de instandhouding van de „Stichting voor wetenschappelijk tandheelkundige arbeid”, de W.T.A.;
- c. het gezamenlijk beramen en uitvoeren van andere wettige maatregelen die kunnen dienen tot bevordering van het in artikel 2 genoemde doel.

Blijkbaar had men bij haar geboorte niet de verwachting dat de W.T.A. zich in een robuuste gezondheid zou verheugen; thans echter zou een poging tot instandhouding gelijk staan met het aanbieden van financiële bijstand aan de groep Zwolsman. Van die taak kan de Vereniging zich dus ontslagen achten.

Bezien wij de twee andere wegen die de statuten ons wijzen ter nastreving van ons doel, dan valt op, dat zij voorschrijven deze wegen gezamenlijk te bewandelen. Het is duidelijk dat de samenstellers der statuten er geen besef van hadden, dat onze Vereniging zou uitgroeien tot een lichaam met ruim 850 leden en dat gemiddeld meer dan 300 leden onze vergaderingen zouden bezoeken.

Nog minder zullen zij hebben vermoed dat ooit de tijd zou komen, dat de Nederlandse tandarts aan het einde van zijn werkdag geen energie meer over heeft om nòg meer tandheelkunde te bedrijven.

Ik wil daarom eindigen met de wens uit te spreken, dat de tijd weer komen zal dat de Vereniging van Nederlandse Tandartsen haar doelstellingen zal kunnen nastreven in de geest die de oprichters van onze Vereniging voor ogen heeft gestaan; dat wij de tijd weer zullen hebben om ons beroep naar beste weten en vermogen uit te oefenen en daarnaast de tandheelkundige wetenschap weer in gemeenschappelijke samenwerking zullen kunnen beoefenen en bevorderen.

Moge deze tijd in een niet te ver verschieft liggen.

NEDERLANDSE VERENIGING VAN TANDARTSEN

Jaarverslag van de secretaris over het jaar 1963

Volgens art. 16 van het Huishoudelijk Reglement heeft de secretaris de plicht op de eerste algemene vergadering (jaarvergadering) zijn verslag over het voorafgaande jaar uit te brengen.

Van de leden

Op 31 december 1962 bedroeg het ledenaantal 841. Op 31 december 1963 telde de Vereniging 850 leden. Er werden 18 nieuwe leden geïnstalleerd; 9 leden bedankten of werden van de ledenlijst afgevoerd, waaronder 2 die ons door de dood ontvielen, n.l. de collegae J. STAARMAN en G. A. H. EIBRINK JANSEN.

Ter gelegenheid van hun 50-jarig tandartsjubileum zond het bestuur gelukwensen aan Mej. J. G. SCHUIRINGA en collega B. B. WARTENA. Het 40-jarig jubileum werd herdacht door de collegae H. H. BUURMA, Dr. E. HEDDEMA, H. L. NIEVEEN, J. TH. L. ROZENDAAL, G. J. V. DRÖGE en kort voor zijn overlijden G. A. H. EIBRINK JANSEN. Uiteraard liet het bestuur ook deze jubilarissen felicitaties toekomen.

In de najaarsvergadering werd collega G. D. MARGADANT wegens zijn bijzondere verdienste voor de Nederlandse tandheelkunde het ere-lidmaatschap van de Vereniging aangeboden.

Van de Vereniging

De duur van de Vereniging was op 30 juni 1962 verstreken. Op het verzoek tot verlenging heeft de Minister van Justitie gunstig beschikt. De duur van de Vereniging is daarmee statutair verzekerd tot 30 juni 1991.

Van het bestuur

Het bestuur onderging geen wijziging in zijn samenstelling. In het afgelopen jaar werden zes bestuursvergaderingen gehouden, op 31 januari, 16 mei, 29 mei, 27 september, 23 oktober en 23 november.

Van de Stichting W.T.A.

Op de voorjaarsvergadering van de Vereniging op 19 april werd het W.T.A.-bestuur weer volledig door de benoeming van collega J. VAN AKEN te Utrecht in de vacature bestuurslid.

Dr. G. J. M. TONINO gaf in de periode van 15 februari tot 14 juni gedurende 8 avonden een cursus Fysiologische Chemie in het Fysiologisch Laboratorium te Utrecht. Hieraan werd deelgenomen door 48 collegae, die hebben genoten van de heldere betoogtrant.

Prof. HAROLD T. PERRY gaf op 10 mei een lezingencyclus getiteld Patho-Physiology of Occlusion in het Tandheelkundige Instituut te Utrecht. Ondanks de late aankondiging, die door het korte verblijf van Prof. PERRY in Europa niet eerder kon geschieden, was het aantal deelnemers 60.

De deelnemers hebben een goed inzicht kunnen krijgen in de systematiek van behandelen op het betreffende centrum van de Northwestern University Dental School te Chicago.

Prof. PERRY maakte de sympathieke geste zijn honorarium te schenken aan het Steunorgaan.

Het bestuur vergaderde op 27 mei, 6, 7 en 8 september en 23 oktober. Hierbij en op verschillende werkbesprekingen werd o.a. uitvoerig gesproken over de in februari 1964 te organiseren cursus „Gaerny”.

Van het Comité van Overleg

Het Comité van Overleg, samengesteld uit de voorzitters en secretarissen van het Nederlandsch Tandheekkundig Genootschap, de Nederlandse Vereniging van Tandartsen en de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheekkunde kwam het afgelopen jaar 3 maal bijeen. De vergaderingen werden op een zeer prettige wijze geleid door de voorzitter van de Maatschappij, collega G. J. BOELEN.

De secretariaatswerkzaamheden lagen in handen van de secretaris-penningmeester van de Maatschappij, collega J. STORK.

Over verschillende kwesties werd openhartig van gedachten gewisseld. Het waren deels zaken van gemeenschappelijk belang, zoals b.v. de coördinatie van de wetenschappelijke voorlichting aan de professie. Ook andere aangelegenheden, zoals E.E.G.-kwesties, de opvoeding van de bevolking in wat de tandheekkunde vermag en kan, onderwerpen, die strikt genomen tot het terrein van de Maatschappij behoren, werden besproken.

Van de contacten met andere tandheekkundige verenigingen

In de vorige paragraaf werd reeds melding gedaan van het contact met de Maatschappij via het Comité van Overleg.

Daarnaast werd enige malen overleg gepleegd met betrekking tot de viering van de wederzijdse jubilea in april, resp. juni 1964.

Afzonderlijke besprekingen met het Nederlandsch Tandheekkundig Genootschap vonden niet plaats.

Van de leden-vergaderingen

De voorjaarsvergadering (jaarvergadering) vond plaats op 19 en 20 april in een der zalen van het Jaarbeursgebouw te Utrecht. In het Huishoudelijk gedeelte werden de gebruikelijke jaarstukken afgedaan. Het programma van het wetenschappelijk gedeelte was als volgt samengesteld:

- O. BACKER DIRKS: „Cariës-preventie anders dan door middel van waterfluoridering”.
- Dr. A. GAERNY: „Der abnehmbare Totalverschluss des Interdentalraumes mittels Geschiebe-Schienen und -Brücken”.
- Dr. J. F. BATES: „Resilient plastics in denture construction”.
- Prof. C. A. MERKX: „De chirurgische behandeling van de extreme Angle Kl. II, 1 relatie”.
- J. A. C. DUYZINGS: „De techniek van het gebruik van de boormachine met laag toerental”.
- H. VERMEER: „De techniek van Dentailair en Airotor met zijn consequenties”.

De najaarsvergadering vond plaats op 22 en 23 november in het Jaarbeursrestaurant te Utrecht.

Tijdens het huishoudelijk gedeelte werd met algemene stemmen het bestuursvoorstel aangenomen om collega G. D. MARGADANT het ere-lidmaatschap van de Vereniging aan te bieden. Voorts werd het bestuur gemachtigd om besluiten tot roeyement zelf te behandelen.

Verenigingsverslagen

In het wetenschappelijk gedeelte traden de volgende sprekers op:

- G. BOERING: „Alveolitis”.
A. A. D. DERKSEN: „Inleiding tot de elektromyografie”.
Dr. A. S. T. FRANKS: „Muscular environment of the temporomandibular joint”.
Dr. HAMISH THOMSON: „Mandibular joint pain”. Diagnosis, differential diagnosis and treatment.
Prof. Dr. F. J. Tempel: „Enkele aspecten van de partiële prothese”.
Prof. J. G. VAN DER VEN: „Een gestandaardiseerde methode voor het vervaardigen van de immediaatprothese”.

Tijdens de vergadering deed de voorzitter op vrijdagavond de ontstellende mededeling van de moord op JOHN F. KENNEDY, de president van de U.S.A.

Het jaarverslag, opgemaakt in het 60e jaar van onze Vereniging moge worden besloten, met de wens dat zij nog vele jaren op goede wijze haar taak mag blijven vervullen. Utrecht, januari 1964. SJ. WIEMANS, secretaris.

VERGADERING VAN DE NEDERLANDSCHE ARPA

OP 8 EN 9 MEI 1964

UITREIKING VAN HET ERELIDMAATSCHAP AAN PROF. M. HUT

De Nederlandsche ARPA, tot welker oprichting collega F. DUYVENSZ en wijlen Dr. E. SANDERS in 1936 de stoot gaven, is in de eerste jaren van haar bestaan nooit op bijzondere wijze voor het voetlicht getreden. Dit is voor een groot deel te verklaren uit het speciale terrein van studie, waarmee de vereniging zich bezighoudt: de parodontologie was in het verleden nooit een spectaculair onderdeel van de tandheelkunde, hetgeen ook tot uiting kwam in het geringe aantal leden. Geen wonder dus dat de levensvatbaarheid van deze landelijke tak van de ARPA Internationale wel eens reden tot bezorgdheid heeft gegeven.

Gelukkig is hier na 1950 een opmerkelijke verandering gekomen, mede dank zij de energieke leiding van collega Prof. M. HUT, die een tiental jaren het voorzitterschap heeft bekleed. Vooral de laatste jaren is de belangstelling sterk gestegen, het ledental is met sprongen omhoog gegaan en bedroeg volgens het jaarverslag 1963/64 reeds 153, benevens 2 ereleden.

Gelijk in een vorige aflevering van dit Tijdschrift (pag. 315, april 1964) werd aangekondigd, had het bestuur ditmaal een bijzonder aantrekkelijk programma samengesteld, waarbij ook de „entertainment” niet werd vergeten. Medewerking was gezocht en verkregen van de British Society of Periodontology (Engeland kent nl. geen landelijke afdeling van de ARPA Internationale) en door deze verheugende omstandigheid was het mogelijk, een aantal voordrachten door leden van de Engelse zusterorganisatie te doen verzorgen.

De bijeenkomst werd gehouden in de stijlvolle Renaissance-zaal van het Frans Hals Museum te Haarlem, waar de voorzitter, Dr. W. A. M. v. D. KWAST vrijdagochtend 8 mei allereerst de huishoudelijke vergadering opende. Aan deze bijeenkomst werd een feestelijk karakter verleend door het feit dat de oud-praeses, Prof. M. HUT tot erelid werd benoemd.

Collega VAN DER KWAST vestigde er in zijn toespraak de aandacht op dat HUT de dank van de Nederlandse tandheelkunde toekomt voor alles wat hij in de loop der

jaren tot stand heeft gebracht. Hij is de promotor geweest van veel, dat na de Tweede Wereldoorlog zijn beslag heeft gekregen. Spr. herinnerde in verband hiermee in het bijzonder aan de zesjarige opleiding en aan de plaats, die de mondheekunde in ons land heeft verworven. Verder heeft hij in ruime mate zijn deel gehad aan de bloei van het tandheelkundig verenigingsleven, niet in de laatste plaats ook van de Nederlandse ARPA, die hij nieuw leven heeft ingeblazen, getuige o.a. zijn initiatieven met betrekking tot het congres van de ARPA Internationale te Groningen. Spr. prees in het bijzonder de belangstelling, die HUT voor de parodontologie steeds aan de dag heeft gelegd en die niet alleen het onderwijs ten goede is gekomen, maar ook de nomenclatuur, bij welke ordening hij van zijn actieve medewerking heeft blijkgegeven.

Als tastbaar symbool van het erelidmaatschap ontving Prof. HUT, die ook reeds erelid van de ARPA Internationale is, uit handen van de voorzitter een fraaie medaille.

De wetenschappelijke vergadering werd te 14.30 geopend met toespraken van de voorzitter der Nederlandse ARPA en de president van de British Society of Periodontology, Dr. E. C. FOX, die zijn gehoor verraste door in keurig uitgesproken Nederlandse volzinnen de hoop uit te spreken, dat bij een volgende gelegenheid de Nederlandse ARPA-leden de gasten zouden zijn van de Britten.

Het gezelschap werd met de dames om 17 uur door het gemeentebestuur van Haarlem ontvangen; des zaterdags was er na de wetenschappelijke voordrachten een gemeenschappelijke koffiemaaltijd in het St. Elisabeth's of Grote Gasthuis, dat tegenover het Frans Hals Museum is gelegen. Een bezoek aan de Keukenhof en een boottocht door de Amsterdamse grachten vormden een uiteraard speciaal voor de buitenlandse gasten welkome omlijsting van deze drukbezochte bijeenkomst.

Vermeld zij nog dat tijdens de huishoudelijke vergadering op vrijdag 8 mei het nieuwe bestuur als volgt werd samengesteld:

J. A. C. DUYZINGS	- voorzitter	
Dr. W. A. M. v. D. KWAST	- vice-voorzitter	
E. MORRA	- secretaris, Javastraat 2E, 's Gravenhage	
L. J. A. v. SCHIJNDEL	- penningmeester	
Prof. D. F. VELDKAMP	- lid	V.

NED. VERENIGING VOOR SOCIALE TANDHEELKUNDE VERSLAG OVER 1963

Verschenen is het verslag van de directeur schooltandverzorging over 1963 waaraan het volgende is ontleend.

Hoezeer de wenselijkheid naar voren werd gebracht om de kleutertandverzorging te organiseren, zo bleek de uitvoering heel wat minder eenvoudig te liggen, waardoor het aantal plaatsen, waar men zich met die verzorging bezig houdt, ongewijzigd bleef. Wel kwam er één dienst bij, maar het desbetreffende centrum te Amsterdam moest zijn activiteit staken wegens het ontbreken van de nodige mankracht. Bij de meeste diensten is de activiteit beperkt, in veel gevallen is er slechts sprake van een proefneming.

Met voldoening wordt geconstateerd dat de voorlichting en opvoeding van jaar tot jaar toeneemt. Enkele s.t.v. diensten gingen er toe over een speciale propagandiste aan

te stellen; de Centrale Raad voor Sociale Tandheelkunde heeft er bij de bevoegde instanties op aangedrongen kennis en verzorging van het gebit in het leerplan van de lagere school te doen opnemen.

Door tandpasta vervaardigende fabrikanten werden grote hoeveelheden monster-tubetjes gratis ter beschikking van de schooljeugd gesteld; door de gezamenlijke diensten werden ruim 250.000 tandenborsteltjes uitgereikt.

Het streven naar verbetering van de outillage kwam in het verslagjaar tot uiting in de toename van het aantal dental cars. Zo werden van de in de laatste twee jaren opgerichte 20 nieuwe diensten er 17 met een dental car uitgerust. Het aantal van deze rijdende behandelinrichtingen bedroeg aan het einde van het jaar 93. De fabrikanten, die een levertijd van 8 maanden bedingen, zijn bereid aan alle redelijke wensen tegemoet te komen.

Door de modernisering van de behandelapparatuur is bij de meerderheid van de diensten een snelloop-boormachine in gebruik.

Besloten werd alle controlerende tandartsen van de drie controle-instituten als tandheelkundig adviseur bij de Vereniging in te schakelen. De gang van zaken bij de s.t.v.-diensten werd door de adviseurs in grote lijnen bevredigend geacht.

Aangezien in de praktijk herhaaldelijk blijkt dat niet alle tandartsen voldoende begrip hebben voor de eisen die de schooltandverzorging stelt, is het – aldus het verslag – dringend gewenst dat de thk.adviseur zo spoedig mogelijk een bezoek brengt aan de nieuw aangestelde schooltandarts ten einde hem tijdig van de nodige voorlichting te dienen.

Evenals in voorgaande jaren werden bij een aantal volgroeide diensten één of meer klassen „gekapt”, n.l. bij 15, één meer dan het vorige jaar. In sommige gevallen geschiedde dit door tekort aan mankracht, bij andere omdat er de voorkeur aan werd gegeven om aldus een betere aansluiting te scheppen op een regelmatige verzorging door de eigen tandarts.

De directeur betreurt het dat de berichtgeving van de 33 verwijzingsdiensten nog steeds zeer veel te wensen overlaat, ondanks de pogingen ter verbetering van het contact met de betreffende leiding. Door het ontbreken van de nodige uniformiteit bij de niet in gebreke zijnde, zijn de verstrekte gegevens voor bewerking onbruikbaar.

Men kan zich niet aan de indruk onttrekken, zo zegt de directeur, dat het met de fluoridering van het drinkwater niet zo vlot gaat; de praktische uitvoering ondervindt ernstige stagnatie.

Uit het statistische gedeelte blijkt dat op 31 december van het afgelopen jaar 117 diensten werkzaam waren volgens het „klassieke” systeem, 3 hadden een combinatie van systemen en 2 werkten op basis van het gemengde systeem. Verwijzingsdiensten waren er 33 in totaal, zodat de verzorging van de schoolplichtige jeugd plaats vindt door 155 diensten. In het verslagjaar werden 10 nieuwe diensten opgericht op basis van het systeem KANTOROWICZ en 2 onder toepassing van het verwijzingssysteem. Overleg inzake oprichting is gaande met 13 groepen van gemeenten ten behoeve van in totaal 40 gemeenten.

Bij 25 diensten werden de deelnemende kinderen bij het verlaten van de lagere school op enigerlei wijze aangespoord tot verder regelmatig bezoek aan de tandarts.

Uit de plaatselijke gegevens omtrent de onderscheidene diensten blijkt dat het percentage van de deelnemende kinderen, dat voor de beide controleronden verstek laat gaan, wisselt van 6 (Oldenzaal en „negen gemeenten”) tot 56 (Amersfoort en Wasse-naar).

Het aantal in de verzorging nieuw opgenomen kinderen bedroeg in het verslagjaar 28.900; daar tegenover werden 13.400 kinderen uit het totale bestand afgevoerd (door „kappen” 2250). De vermeerdering beliep derhalve 15.500 kinderen.

Het aantal volgens de begrotingen 1963/'64 in de volledige schoolbehandeling opgenomen deelnemende kinderen bedraagt thans 647.000, waarbij 20.500 kinderen uit de gekapte leerjaren, die naar de eigen tandarts worden verwezen. Daarbij dienen te worden gevoegd 1100 kinderen die onder het gemengde systeem vallen en 17.500 die onder de combinatie van systemen ressorteren. In het verwijzingsstelsel zijn voorts 74.150 betrokken, zodat het totaal aantal deelnemende kinderen ongeveer 760.000 bedraagt. Bij een totale lagerschoolbevolking van 1.453.000 leerlingen belooft derhalve het percentage, dat in enigerlei vorm van georganiseerde gebitsverzorging is betrokken, te naaste bij 52. Naar in een aantekening wordt verklaard mag niet zonder meer worden aangenomen dat de in dit percentage begrepen kinderen als gesaneerd kunnen worden beschouwd aangezien een deel van de kinderen in de verwijzingsdiensten aan de verwijzing geen gevolg geeft.

Uit de verstrekte gegevens blijkt voorts dat in de provincies Groningen, Gelderland Zeeland en de IJsselmeerpolders alle gemeenten aan de tandheelkundige verzorging van de schooljeugd deel nemen. In totaal zijn het 978 in het gehele land tegen 208 die zich afzijdig houden.

Het aantal bij de schooltandverzorging werkzame tandartsen bedraagt in het lopende jaar 625, waarvan 60 er een volledige dagtaak vervullen. B.

INGEZONDEN

„ORTHODONTIE EN GROEI”

Ofschoon het mij wel bekend was, dat collega NORD en ik over diverse facetten van de Orthodontie een andere mening zijn toegeedaan, heeft het mij toch ten zeerste verbaasd zijn uiteenzetting: „Dento-maxillaire Orthopedie”, als reactie op mijn inaugurale rede, in het april-nummer van dit tijdschrift te lezen. Er blijkt namelijk uit, dat onze opvattingen zowel op etiologisch, diagnostisch als therapeutisch gebied zover uiteenlopen, dat het mij volkomen zinloos voorkomt op zijn stuk in te gaan. Bovendien is het argumenteren tegen persoonlijke opvattingen en ongefundeerde meningen een weinig concrete en nuttige zaak, waaruit als regel niet veel positiefs resulteert.

Prof. Dr. F. P. G. M. VAN DER LINDEN.